

Mr. Melita van der Mersch

Melita van der Mersch is sinds 2000 advocaat bij Pels Rijcken. Haar praktijk heeft zich van begin af aan toegespitst op de sector gezondheidszorg. Melita procedeert bij de bestuursrechter, de civiele rechter en de tuchtrechter. Haar aandachtsgebieden zijn het farmaceutisch recht en het medisch tuchtrecht. Zij houdt zich bezig met geschillen over de registratie van geneesmiddelen en de vergoeding van geneesmiddelen. Ook adviseert zij de overheid, zorgverzekeraars, artsen en patiënten op dat terrein. Daarnaast staat zij voornamelijk artsen bij in medische tuchtzaken. Melita publiceert regelmatig op het terrein van het gezondheidsrecht en treedt op als docent of gastspreker.

Presentatie

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Selectieve zorginkoop: de juridische aanpak

26 januari 2012

Melita van der Mersch

Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

1988

Kabinetten Lubbers I en II 'Verandering verzekerd'(1988):

"Zorginkoop moet in de ogen van verzekerden het onderscheidende vermogen worden van de zorgverzekeraars. Zorgaanbieders zullen doelmatige en kwalitatief goede zorg leveren omdat ze anders geen contract met de zorgverzekeraars zullen sluiten."

RvZ mei 2008, rapport Zorginkoop:

“Selectie zorginkoop is een conditio sine qua non voor een succesvolle toepassing van de Zorgverzekeringswet.”

NZa persbericht 17 december 2012:

“Selectieve inkoop verzekeraars noodzaak om groei te remmen.”

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

actualiteit

Volkskrant 21 januari 2012:

“De kosten in de zorg zullen ongebreideld blijven groeien ,
waarschuwen de economen, zolang zorgverzekeraars niet
selectiever gaan inkopen.”

de Volkskrant

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

onderwerpen

Onderwerpen van gesprek:

- concentratie van zorg: waarom?
- samenwerking tussen zorgverzekeraars; mag dat?
- juridische spelregels van selectieve inkoop
- selectieve inkoop 2.0, een vooruitblik

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

concentratie van zorg

Waarom?

Concentratie van zorg levert voordelen op:

- oefening baart kunst: meer ingrepen door minder aanbieders zorgt voor een verbetering van de kwaliteit van zorg
- en betere beheersing van de kosten van zorg

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

concentratie door wie?

Concentratie door wie?

- afspraken tussen zorgaanbieders: al snel verboden kartel
- 'shared care' medisch specialisten: vrijstelling kartelverbod
- selectieve inkoop zorgverzekeraars
- overheidsbemoeienis: Wet bijzondere medische verrichtingen

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

voorwaarden NMa

De voorwaarden:

- gezamenlijk marktaandeel < 15 % op inkoop- en verzekeringsmarkt *of*
- gezamenlijk marktaandeel < 15 % op verzekeringsmarkt en verzekeraars niet in dezelfde regio's inkopen *of*
- bij hoogcomplex/laagvolume zorg

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

informatiekaart NMa

Regels

- alleen uitwisseling concurrentiegevoelige informatie die strikt noodzakelijk is voor de toegestane vorm van samenwerking
- geen afspraken die andere verzekeraars uitsluiten

Pels Rijcken
& Droogleevers
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

uitwerking

Marktaandelen verzekeringsmarkt:

- Achmea 33%
- UVIT 25%
- CZ 20%
- Menzis 13%
- kleine verzekeraars gemiddeld: 3%

Conclusie: samenwerking feitelijk **niet** mogelijk

Pels Rijcken
& Droogleevers
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

contractsvrijheid

De juridische spelregels:

- uitgangspunt is contractsvrijheid
- vrijheid te bepalen met **wie** wordt gecontracteerd, op welke **wijze** en wat de **inhoud** van de contracten is
- er worden in de rechtspraak echter strikte zorgvuldigheidseisen gesteld aan zorgverzekeraars bij de inkoop van zorg, het sluiten van contracten en beëindigen van contracten

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

zorgvuldigheidseisen

Zorgvuldigheidseisen

- rechter eist van zorgverzekeraar hoge mate van zorgvuldigheid
- **inhoud** objectieve criteria
- **proces** transparante procedure
- gelijke behandeling van gegadigden vereist

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

zorgvuldigheidseisen

Zorgvuldigheidseisen – vervolg

- juridisch kader laat ruimte voor **keuzes**
- ten aanzien van inhoud en vorm
- eenmaal gekozen contracteerproces en –criteria moet worden gevolgd
- de gehanteerde normen of eisen mogen ‘niet onredelijk’ zijn en geen verboden beperking van mededinging meebrengen
- is die strenge toets terecht?

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

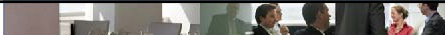

totstandkoming overeenkomst

Wijze van totstandkoming van overeenkomsten:

- aanbesteding
- inkoopprocedure (selectieve inkoop)
- niet onderhandelbaar aanbod
- onderhandeling

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

aanbesteding

Aanbestedingsrecht

- in Europees verband geregeld samenstel van regels over het verlenen van opdrachten
- begrip **aanbestedende dienst**
- niet van toepassing op zorgverzekeraars
- indien toepasselijk: verlicht regime van toepassing
- vrijwillige toepassing volledig regime mogelijk

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

selectieve inkoop

Lessen uit het (recente) verleden:

CZ

- selectie: alleen contracteren met instellingen die aan CZ normen (borstkankerzorg) voldoen

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

oordeel rechter CZ

Rechter(s):

- contracteerbeleid moet gebaseerd zijn op objectieve en transparante criteria, normen mogen niet onredelijk zijn
- volumecriterium CZ is voldoende onderbouwd en niet onredelijk
- communicatie moet beter

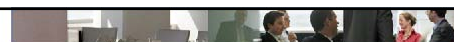
Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

aandacht

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

selectieve inkoop

Menzis: via inkoopprocedure keuze maken uit maximaal 5 aanbieders per regio op basis van criteria in inkoopbeleid:

- kwaliteit: medische kwaliteit, snelheid, informatie en patiëntervaring (CQI)
- prijs
- volume

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

aandacht

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/10/21/beantwoording-kamervragen-over-selectieve-zorginkoop-door-menzis.html>

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

aandacht

Volkskrant 21 januari 2012:

“Grote zorgverzekeraars als Menzis proberen werk te maken van hun opdracht, maar dat gaat niet zonder slag of stoot. Patiënten – direct gevolgd door politici – springen direct op de barricades wanneer de zorg bij hun vertrouwde dokter om de hoek niet meer wordt vergoed, zorgverleners klagen dat ze alleen op de laagste prijs worden geselecteerd. En steeds ligt de Nma op de loer om te kijken of er geen ongeoorloofde afspraken worden gemaakt.”

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

concurrentie

De belangrijkste keuzes in het leven...

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

sturing verzekeren

'hard' sturen

- korting vergoeding niet-gecontracteerde aanbieders
- in contracten met huisartsen normen voor verwijzbeleid opstellen

'zacht' sturen

- kosten voorkeursaanbieder buiten eigen risico
- informatie toegankelijk maken
- gerichte advisering
- resultaatsafhankelijke honorering aanbieders

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

informatie richting verzekerden

In een meldactie over zorginkoop (2011, 3000 deelnemers) gaf 84% aan te willen weten waar een verzekeraar op let bij het afsluiten van contracten. Slechts in 8% van de gevallen heeft de verzekerde die informatie. Het is voor patiënten onduidelijk welke consequenties het heeft dat hun zorgverzekeraar selectief zorg inkoop. Voor patiënten is het van belang dat ze tijdig informatie krijgen, en niet pas achteraf horen dat een behandeling niet wordt vergoed. (www.npcf.nl)

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

selectieve inkoop 2.0

Selectieve inkoop 2.0

- contracten beperkte duur, en dan?
- nieuwe ronde, nieuwe kansen?
- gevolgen voor concurrentie op de markt
- selecteren op uitkomstindicatoren?

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

Regieraad Kwaliteit van Zorg

Vandaag:

Regieraad Kwaliteit van Zorg

'Concentreer intensive care in 50 kernziekenhuizen'

- **kwaliteit verschilt sterk**
- **helft ziekenhuizen moet deze functie opheffen**
- **gelet op de gevolgen is strakke regie noodzakelijk**

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

Regie zorgverzekeraars

**"Doordat de regie op deze herindeling ontbreekt
leiden de noodzakelijke veranderingen tot veel
discussie en vertraging", aldus de Regieraad. "De
patiëntenzorg ondervindt hiervan grote nadelen." De
Regieraad laat onvermeld wie de regierol bij
herindeling op zich zou moeten nemen."**

De zorgverzekeraars?

Pels Rijcken
& Droogleevers
Fortuijn *advocaten*
en *notarissen*

Team gezondheidszorg

Contactpersonen team gezondheidszorg Pels

Rijcken:

Rolf de Groot

Melita van der Mersch

Joris Rijcken

www.pelsrijcken.nl

mf.vandermersch@pelsrijcken.nl

